Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Melessa og Anders Krohn
Hyldestub 51
6470 Sydals

Sendes som digital post

Naturbeskyttelse
J.nr. 2026 - 111238
Ref. TIAGA
Den 2. november 2026

**Dispensation til etablering af hæk inden for strandbeskyttelseslinjen**

**Ansøgning**
Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens[1] § 15 til etablering af hæk inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 20 Hjortholm, Kegnæs, Kegnæs Færge 5, 6470 Sydals, i Sønderborg Kommune.

**Afgørelse**
Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

**Afgørelsen kan påklages**
Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

**Redegørelse for sagen**
Ansøgningen vedrører matr.nr. 20 Hjortholm, Kegnæs, der i BBR er registeret som fritliggende enfamilieshus/helårsbolig blandt andre bygninger, og er i sin helhed er omfattet af strandbeskyttelseslinjen.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.



*Fig. 1. Ortofoto 2026. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. Den gule streg markerer den oprindelige strandbeskyttelseslinje på 100 meter og den orange streg markerer den udvidede strandbeskyttelseslinje på 300 meter. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Den røde prik markerer matriklen.*



*Fig. 2. Ortofoto 2026. Den ansøgte matrikel.*

Det fremgår af ansøgningen:

*"Der ansøges om tilladelse/dispensation til etablering af en almindelig levende hæk langs dele af skellet på egen grund på Kegnæs Færge 5, 6470 Sydals.*

*Den ønskede placering fremgår af vedhæftede luftfoto, hvor hækkens omtrentlige forløb er markeret med rødt. Hækken ønskes etableret langs Kegnæs Færge samt langs den sydlige del af grunden mod Midtkobbel. Hækken etableres udelukkende på egen matrikel.*

*Der ønskes en almindelig tæt hæk med en maksimal højde på ca. 1,8 meter. Formålet er primært at skabe naturlig afskærmning og privatliv omkring boligen og haven. Der er tale om beplantning og ikke et fast eller lukket hegn.*

*Ejendommen ligger ca. 250–300 meter i luftlinje fra nærmeste kystlinje. Hækken vil blive placeret i umiddelbar tilknytning til den eksisterende bolig og have og ikke fritliggende i det åbne landskab.*

*Tilsvarende hække på omkring 1,8 meters højde findes allerede ved flere af de omkringliggende ejendomme, herunder Midtkobbel 6 samt Kegnæs Færge 4, 6 og 12, 6470 Sydals. Flere af disse ejendomme ligger tilsvarende eller tættere på kysten. Den ansøgte beplantning vurderes derfor at være i overensstemmelse med den eksisterende karakter i området og vil fremstå som en naturlig del af haveanlægget omkring ejendommen.*

*Hækken vil blive vedligeholdt og klippet, så den ikke generer trafikken eller forringer oversigtsforholdene ved vejen og krydset mellem Kegnæs Færge og Midtkobbel."*

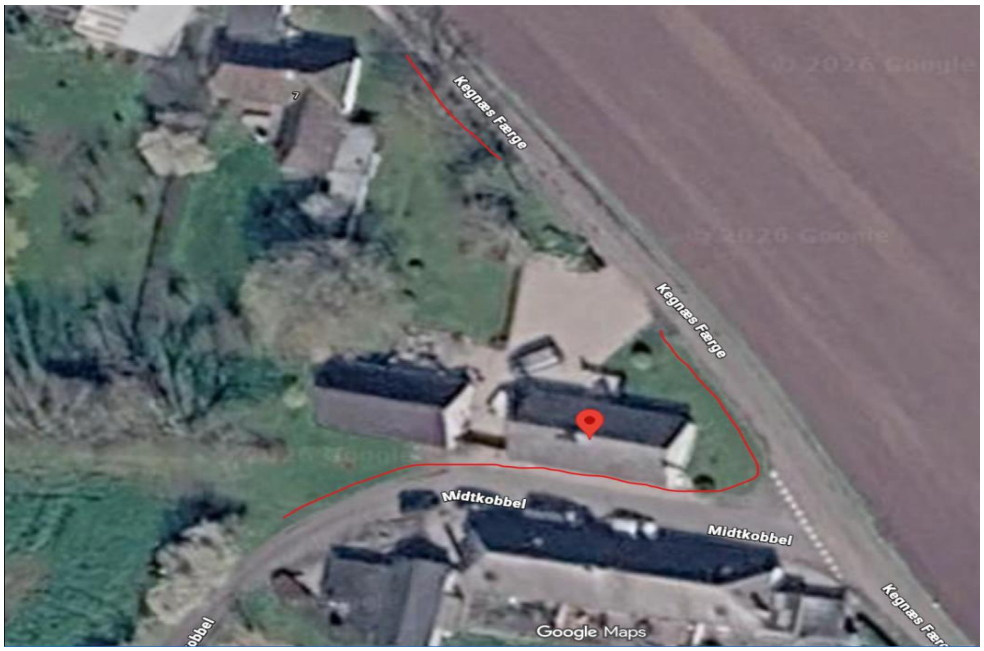



*Fig. 3. Foto indsendt af ansøger, der viser den ønskede placering af hækken ved de røde streger.*



*Fig. 4. Foto indsendt af ansøger, der viser den type hæk, der ønskes etableret langs skel.*

**Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse**
I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

*Natura 2000*
Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als) ligger ca. 595 meter mod vest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 173 og fuglebeskyttelsesområde nr. 64.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at hækken ønskes placeret ved en befærdet vej beliggende 595 meter væk fra Natura 2000-området, ligesom der er lagt vægt på projektets begrænsede og lokale karakter samt at der er tale om en kultiveret have. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

*Bilag IV-arter*
På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

**Begrundelse for afgørelsen**
Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen, herunder foretage bebyggelse, beplantning, terrænændringer, hegning, udstykning, matrikulering og arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel. Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de bagvedliggende kystområder for indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 1, nr. 2, kan der dog uden dispensation fra strandbeskyttelseslinjen i lovligt etablerede haver, jf. stk. 4, uanset forbuddet i § 15, stk. 1, foretages beplantning i lovligt eksisterende haver.

"Lovligt etableret have" forstås i denne sammenhæng som et areal, der ligger i tilknytning til en bolig og som er undergivet en vis kultivering eller vedligeholdelse og ikke længere dyrkes eller anvendes landbrugsmæssigt, jf. naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 4.

En have indenfor den udvidede strandbeskyttelseslinje, betragtes som lovligt etableret, hvis den enten er etableret på baggrund af en forudgående dispensation eller hvis den eksisterede, før den udvidede linje trådte i kraft - den 28. juli 2003 for Sønderjyllands amt – dvs. før arealerne blev omfattet af strandbeskyttelse. For både den udvidede og den oprindelige strandbeskyttelseslinje gælder det, at en have kun betragtes som lovligt etableret, hvis arealet kontinuerligt er og har været opretholdt som have.

Kystdirektoratet har indledningsvis foretaget en vurdering af, om projektområdet kan vurderes at være lovligt etableret have i henhold til naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 4.

Kystdirektoratet har vurderet, at arealet, hvorpå hækken ønskes placeret, kan anses for at være lovligt etableret have. For en uddybende vurdering af ejendommens lovligt etablerede have henviser Kystdirektoratet til bilag 4 nederst i nærværende afgørelse.

Nyetablering af hæk (dvs. et "levende hegn") anses dog ikke for omfattet af bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 15a, stk. 1, nr. 2, men derimod af det generelle forbud mod hegning i naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1.

Forholdet skal derfor vurderes efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1. Efter § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Kystdirektoratet vurderer, at der er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation.

I vurderingen har Kystdirektoratet lagt vægt på den ansøgte hæks afstand til kysten, herunder at placeringen af hækken sker parallelt med/langs to veje. Hækken placeres endvidere bygningsnært i en kultiveret have.

Samlet vurderes det således, at hækken alene udgør et begrænset indgreb i kystlandskabet.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til etablering af hæk på den ansøgte ejendom.

Med venlig hilsen

Tina Aakjær Gam
Naturbeskyttelse
24639485
tiaga@mst.dk

**Bilagsliste:**
Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området
Bilag 4: Lovligt etableret have

**Afgørelsen er også sendt til:**

- Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Sønderborg, dnsoenderborg-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, Sønderborg, soenderborg@friluftsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Sønderborg, soenderborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.mst.dk.

**Bilag 1: Lovgrundlag**

*Naturbeskyttelsesloven*
Af naturbeskyttelseslovens[2] § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

*Lovgivning om international naturbeskyttelse*
Ifølge habitatbekendtgørelsen[3] skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

[2] Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.
[3] Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

**Bilag 2: Klagevejledning**

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als**

| Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 173 | | |
|---|---|---|
| Naturtyper: | Sandbanke (1110) | Bugt (1160) |
| | Rev (1170) | |
| Arter: | Marsvin (1351) | |

| Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 64 | |
|---|---|
| Fugle: | Edderfugl (T) |

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

(fra *Natura 2000-planen 2022-27)*

**Bilag 4. Lovligt etableret have**

Inden for strandbeskyttelseslinjen er en "lovligt etableret have" et areal, der ligger i tilknytning til en bolig eller et sommerhus, og som er undergivet en vis kultivering eller vedligeholdelse og ikke længere dyrkes eller anvendes landbrugsmæssigt, jf. naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 4.

Inden for den oprindelige 100-meter strandbeskyttelseslinje, som blev indført i 1937, betragtes en have som lovligt etableret, hvis den blev anlagt på baggrund af en forudgående dispensation, eller hvis den blev etableret før 1. januar 1968, hvor bebyggelsesforbuddet inden for strandbeskyttelseslinjen blev udvidet til også at omfatte terrænændringer, beplantning, hegning, opsætning af campingvogne mm.

Inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje, som trådte i kraft amtvis mellem år 2000 og 2003 anses en have for at være lovligt etableret, hvis den blev anlagt på baggrund af en forudgående dispensation, eller hvis den blev anlagt, før arealet blev omfattet af strandbeskyttelse.

En have inden for strandbeskyttelseslinjen betragtes derudover kun som lovligt etableret, hvis arealet kontinuerligt har været og stadig bliver opretholdt som have.

Som nævnt tidligere er ejendommen, som nærværende sag vedrører, beliggende inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje, som ejendommen blev omfattet af den 28. juli 2003, da den udvidede linje trådte i kraft i det daværende Sønderjyllands Amt.

Det ses af nedenstående ortofotos fra henholdsvis 2002 og 2004, at arealet har været kultiveret og ibrugtaget som have siden før ejendommen blev omfattet af den udvidede strandbeskyttelseslinje den 28. juli 2003 (se fig. 5 og 6).

Arealet har endvidere kontinuerligt været og stadig bliver opretholdt som have (se fig. 7-10).

Projektområdet vurderes på den baggrund at være lovligt etableret have i henhold til naturbeskyttelsesloven.



*Fig. 5. Ortofoto 2002. Før ikrafttræden af den udvidede strandbeskyttelseslinje.*



*Fig. 6. Ortofoto 2004. Efter ikrafttræden af den udvidede strandbeskyttelseslinje.*



*Fig. 7. Ortofoto 2010.*



*Fig. 8. Ortofoto 2015.*

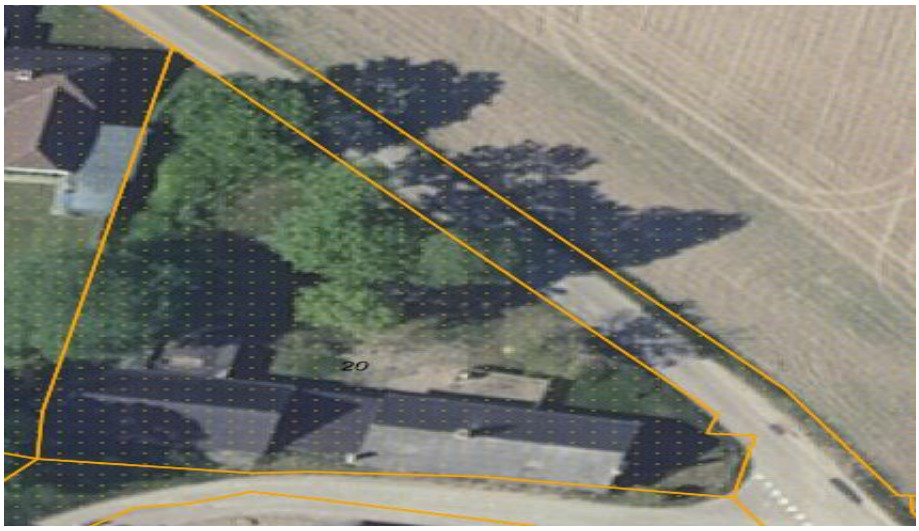


*Fig. 9. Ortofoto 2020.*



*Fig. 10. Ortofoto 2026.*